

Olvassa el a teljes könyvet az alábbi témában: 10.1787/9789264274891-en

OECD üzleti és pénzügyi kilátások 2017

Összefoglalás magyarul

Egyre erősebb az a vélekedés, hogy a globalizáció széles társadalmi rétegek számára nem válik be sem a fejlett, sem a fejlődő gazdaságokban, továbbá, hogy felerősíti az egyenlőtlenségeket és árt a kevésbé képzett munkavállalóknak. Bár a nemzeti politikák terén is sokat kell tenni az eredmények javításáért, igencsak nagy szükség van a nemzeti és a nemzetközi politikák jobb összehangolására is, valamint az egyenlőbb feltételek megteremtésére a vállalkozások határokon átvívelő tevékenységeit illetően. Ehhez az kell, hogy a globalizált piacokon tevékenykedő országok olyan közös, átlátható elvek mellett kötelezzék el magukat, amelyek összhangban vannak a kölcsönösen előnyös verseny, kereskedelem és nemzetközi beruházások elvével. A kereskedelem, a nemzetközi beruházások és a verseny szabályozása azonban globális szinten még nem olyan fejlett, hogy elősegítse a jobb eredmények elérését. Jelen Kilátások c. kiadvány empirikus bizonyítékkal szolgál arra, hogy a nem egyenlő feltételek miként akadályozhatják a nagyságrendi megtakarításokat, miként vezethetnek az erőforrások helytelen elosztásához, illetve miként áshatják alá a tisztességes versenyt. A kiadvány emellett több politikai terület globális szabályozási kérdéseivel (a „szabályokkal” és a „normákkal”) is foglalkozik.

Árfolyam-célkitűzés és tőkeszámla-kezelés

Akár a fejlett, akár a feltörekvő gazdaságok alkalmazzák, a tőkeszámla-kezeléssel alátámasztott árfolyam-célkitűzési gyakorlat, és/vagy a forgalmazott áruk árának megszabása piaci részesedésért (állami támogatással) torzítja a relatív árakat. Ezek a gyakorlatok meggátolhatják, hogy egy adott országbeli cégek nyereségre tegyenek szert a külföldi eladásaikból más országbeli cégek ellenében, így megakadályozhatják, hogy a cégek nagyságrendi megtakarítások révén termelékenységnövekedést érhessenek el. Az OECD Liberalizációs kódexeinek célja, hogy átláthatóbbá tegyék a tőkeszámla-kezelési politikákat és keretrendszerrel biztosítsanak a hosszabb távon megvalósuló nagyobb nyitottság felé, figyelembe véve a gazdasági fejlettség különböző fokait is.

Pénzügyi szabályozás és kockázat

A nem egységes pénzügyi szabályozások új területeken teremtenek kockázatokat. Óriási előrehaladás történt a bankokat érintő szabályozási reformok terén, de továbbra is fennáll két anomália, mely ellentétes az egyenlő feltételekre vonatkozó célkitűzéssel. Az egyik abból adódik, hogy a bankok és a tőkepiacok különböző szerepet töltenek be a különböző joghatóságokban, ami egyfelől versenyt teremt, másfelől azt eredményezi, hogy a pénzügyi stabilitáson kívül más szempontok is szerephez jutnak a szabályozások gyakorlati megalkotásakor. A másik a Bázeli szabályozás kockázatsúlyozási rendszeréhez kapcsolódik, mely mozgásteret biztosít a bankok számára ahhoz, hogy ugyanarra a tőkeszabályra eltérő tőkeáttételi mutatót alkalmazzanak a különböző bankoknál és joghatóságokban. Mindent összevetve, a szabályozási reform és a banki üzleti modellváltás hatásainak kezelésére irányuló erőfeszítések növelhetik a továbbgyűrűzés kockázatát; ezt a Pénzügy Stabilitási Tanács és más nemzetközi szervezetek ellenőrzik.

Állami tulajdonú vállalatok és fölös kapacitás

Az állami tulajdonú vállalatoknak nyújtott támogatásokból és egyéb előnyökből származó torzulások jellemzően nagyobbak, mint a magántulajdonú vállalatok esetében. Az állami vállalatoknak a világ kulcsfontosságú ipari szektoraiban elfoglalt részesedése nőtt; a zömük székhelye Ázsiában található. Fontos megemlíteni, hogy olyan hatalmas pénzügyi vállalatok is találhatóak közöttük, amelyek kulcsszerepet játszanak más állami vállalatok finanszírozásában a legtöbb üzleti szektorban, időnként kedvező feltételek mellett. Ez és az állami támogatás egyéb formái felvetik a nem tisztességes gyakorlatok aggályát, és egyes iparágakban fölös kapacitást eredményeznek. Továbbra is szükség van olyan szabályokra, amelyek egyenlő feltételeket biztosítanak a magánvállalatok számára az állami vállalatokkal folytatott versenyben. Az OECD több irányelvet is kiadott az állami vállalatok szabályozásával és tulajdonlásával kapcsolatos legjobb gyakorlatokra vonatkozóan, amelyek sok fenti kérdést közvetlenül hivatottak kezelni.

Határokon átnyúló kartellek

A határokon átnyúló kartelleken keresztüli összejátszás megvonhatja a fogyasztóktól a multinacionális vállalatok közötti versenyből származó előnyöket, és ezekből az előnyökből végül a részvényesek részesedhetnek a magasabb árakból származó nyereség révén. Ez a túlárazás jelentős méreteket ölt. 1990 és 2015 között kétszáznegyven határokon átnyúló kartellt derítettek fel és bírságotlaltak meg; ezek 7,5 billió USD volumenű értékesítést érintettek. A határokon átnyúló kartellek és a túlárazás kérdése kezelésének szükségessége együtt jár az egyenlő feltételekre hatással lévő egyéb megfontolásokkal is. Az OECD tendermanipulálás elleni, a kőkemény kartellek kezelését és a versenyhivatalok közötti együttműködés fokozását szolgáló eszközei mind ezeket a problémákat hivatottak kezelni.

Magas kockázatelbírálási költségek és a tőkeköltség

Hosszú távú megközelítésben a részvénytőke-finanszírozás előnyösebb alternatívát jelent az adósságkibocsátásnál a beruházási projektek esetében, ennek ellenére a válság óta a vállalati adósságkibocsátás (különösen a feltörekvő piacokról) hatalmas méreteket öltött, az első nyilvános részvénykibocsátások pedig visszaestek. Bár az egyedüli fő kockázatelbírálási modell utat engedett a banki konzorciumoknak és nagyobb határokon átívelő részvételt tett lehetővé a vállalati adósságkibocsátáshoz szükséges kockázatelbírálásban, a díjak magas szintje és a párhuzamos árképzés mértéke a jelek szerint nőtt. Egy 100 millió USD alatti első nyilvános kibocsátás esetében az átlagos költség a tranzakció 9–11%-át teszi ki. Ez azt jelenti, hogy minden 10. első nyilvános kibocsátásnál egy teljes új vállalat piaci értéke a díjakra megy el. Ez emeli a saját tőke költségét, és a hosszú távú produktív beruházás ellen hat. A versenyfeltételek megerősítése ezeken a piacokon jobb eredményekhez vezethetne.

Határokon átnyúló akadályok a pénzügyi szolgáltatások kereskedelmében

A pénzügyi szolgáltatásokkal való kereskedés közvetlen akadályai (a többi kereskedelmi korlátozáshoz hasonlóan) a jól működő globális gazdaság ellen hatnak. Jelen kiadvány három példát hoz erre: ezek a nemzetközi viszontbiztosítás előnyei, a nyugdíjalapokra vonatkozó belföldi előírások és szabályozások, amelyek ún. „hazai elfogultsághoz” vezetnek, és a Brexit. A Brexit tekintetében az OECD Liberalizációs kódexei tág teret engednek egy pragmatikus megközelítésnek az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépését illetően.

Felelős üzleti magatartás a globális ellátási láncokban

A felelős üzleti magatartás a társadalmi és a morális kérdések mellett a globális üzleti eredményeket is érinti az ellátásilánc-menedzsment és annak az érintett közösségekre gyakorolt érzékelt hatásának összefüggésében. A fenntartható ellátási láncok együtt járhatnak a vállalatok jobb pénzügyi teljesítményével – így kölcsönösen előnyös eredmény születik. Az ellátásilánc-menedzsment területén alkalmazott átvilágítási stratégiák erőteljesen hozzájárulhatnak a bizalom javításához, valamint a kereskedelem és a nemzetközi beruházások áramlása terén bekövetkező olyan társadalmi és környezeti

zavarok csökkentéséhez, amelyek elzárják a jobb termelékenységhez és a fenntartható növekedéshez vezető vállalati szintű útvonalakat. Az OECD multinacionális vállalatokra és az ellátási láncok terén alkalmazandó átvilágításra vonatkozó eszközei remekül alkalmasak erre a feladatra.

Megvesztegetés és korrupció

A külföldi tisztviselők megvesztegetése és a korrupció torzítja az erőforrások elosztását és aláássa a globalizáció előnyeit, aminek következtében a gazdasági járadékok magánhaszonba (pl. diktátorokhoz és katonai vezetőkhez) irányítódnak át ahelyett, hogy technológiai fejlesztésekbe, oktatásba és képzésbe, vagy az infrastruktúra színvonalának javításába lennének befektetve a fogadó országban. Az OECD Megvesztegetés elleni egyezményének nagyobb fokú betartatása és érvényre juttatása elősegítené a kevésbé korrump külföldi beruházási célországok számának növekedését, ezáltal hozzájárulna az egyenlőbb feltételek megteremtéséhez és előmozdítaná a fenntartható növekedést. A szigorúbb érvényre juttatás segítene a globalizáció világgazdasági arculatának javításában is.

© OECD

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítsre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Olvassa el a teljes angol nyelvű verziót az OECD online könyvtárában, az OECD iLibrary-n!

© OECD (2017), *OECD Business and Finance Outlook 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264274891-en